

بررسی ظرفیت باربری پی‌های دایره‌ای در ماسه

سید حمید هاشمی^۱، محمود محمدی^۲

۱- استادیار دانشکده مهندسی عمران - دانشگاه اراک

۲- کارشناسی ارشد مهندسی ژئوتکنیک - دانشگاه آزاد اسلامی - واحد اراک

mm-886@hotmail.com

خلاصه

در این مطالعه با استفاده از برنامه المان محدود سه بعدی PLAXIS 3D FOUNDATION و استفاده از نمودار بار نشست، تنش نهایی و ضربی ظرفیت باربری (N_y)، پی‌های دایره‌ای برای خاک ماسه‌ای محاسبه شده است. در این تحقیق از پی‌های با کف زیر و با سطوح مختلف و قطرهای های مختلف برای خاک ماسه‌ای با زاویه اصطکاک های (ϕ) مختلف استفاده شده است. این پژوهش بر اساس مدل رفتاری الاستیک مور-کولمب می‌باشد که پی‌های تحت بار عمودی گسترده یکنواخت قرار گرفته اند. نتایج در قالب جداول و نمودارهای ارائه و با روش‌های تئوری و نتایج محققین دیگر مقایسه شده است. این بررسی حاکی از آن بود که در یک پی‌های با کف زیر و با سطح و ϕ ثابت با افزایش قطر مقدار تنش نهایی و ضربی N_y افزایش می‌یابد. نتایج این مطالعه با نتایج بعضی از نظریه‌های سابق تطابق قابل قبول دارد ولی نسبت به بعضی دیگر فاصله دارد.

کلمات کلیدی: پی‌های دایره‌ای، ظرفیت باربری، ماسه، PLAXIS 3D FOUNDATION

مقدمه

محاسبه ظرفیت باربری پی‌های نواری و دایره‌ای از موضوعات جالب توجه و بسیار گستره برای محققین ژئوتکنیک می‌باشد. در سال‌های اخیر روش‌های حل عددی از قبیل المان محدود [۱ و ۲] و روش اختلاف محدود [۳ و ۴]. کاربرد بسیار وسیعی در محاسبات ظرفیت باربری پی‌های نواری و دایره‌ای پیدا کرده است. ظرفیت باربری و نشست پی‌های تابعی از شکل پی و پارامترهای خاک می‌باشد. روابط مختلفی برای تخمین ظرفیت باربری و نشست پی‌های نواری، دایره‌ای و مربعی پیشنهاد شده است.

بعضی آزمایشات نیز برای محاسبه ظرفیت باربری این پی‌ها انجام شده است. بوشهریان و هاتف [۵] با استفاده آزمایش و روش المان محدود (FEM) و استفاده از نمودار بار-نشست روی پی‌های حلقوی و دایره‌ای صلب ظرفیت باربری این پی‌ها را محاسبه کردند. آنها نتایج آزمایشگاهی را با نتایج عددی مقایسه کردند.

D.Loukidis, R.Salgado طرفیت باربری پی‌های نواری و دایره‌ای روی خاک‌های ماسه‌ای را بررسی کردند. در این تحقیق از روش المان محدود نرم افزار SNAC برای تعیین ظرفیت باربری عمودی پی‌های دایره‌ای و نواری استفاده شده است. این تحلیل بوسیله یک مدل ساختاری الاستیک-پلاستیک کامل مور-کولمب برای بررسی اثر زاویه اتساع روی ظرفیت باربری انجام شده است و هدف آن مطالعه روی پارامترهای ظرفیت باربری پی‌های دایره‌ای N_y و S_y می‌باشد [۶].

M.D.Bolton, C.K.Lau فاکتور ظرفیت باربری پی‌های دایره‌ای و نواری را با استفاده از روش مشخصه‌ها (MOC) مورد بررسی قرار دادند. این تحقیق برای پی‌های با کف زیر و صاف انجام شد و مقادیر N_y برای پی‌های دایره‌ای و نواری محاسبه کردند [۷]. J.Kumar and P.Ghosh فاکتور ظرفیت باربری N_y را برای پی‌های حلقوی و دایره‌ای مورد بررسی قرار دادند آنها دو حالت زیر و صاف را برای پی در نظر گرفتند و با استفاده از روش مشخصه‌ها (MOC) فاکتور ظرفیت باربری را بدست آوردند. آنها فرض کردند که زاویه اصطکاکی اندرکنش بین زیر پی و خاک زیر آن (۸) بصورت تدریجی از صفر در امتداد خط مرکزی پی تا زیر پی افزایش می‌یابد [۸].

L.Zhao and J.H.Wang فاکتور ظرفیت باربری خاک N_y را با استفاده از نرم افزار FLAC برای پی‌های دایره‌ای بدست آوردند. آنها با